

Kantklosschool 'Ieder voor allen'

Wijdenes

Zeventig jaar kantdosschool 'Ieder voor allen'.

Piet Boon

In december 1913 startte mev. L.P.J. de Jager Meenenbroek-van Beverwijk in Wijdener een cursus kantdossen, waaraan 15 meisjes deelnamen. Er bleek veel belangstelling te bestaan; de namen van 8 andere meisjes kwamen op een wachtlijst voor een volgende cursus. Intussen was men bezig de kantdosschikbeles in een vereniging onder te brengen. Het reglement van de vereniging 'Ieder voor allen' werd op 25 februari 1914 vastgesteld en deze datum wordt dan ook als de oprichtingsdatum beschouwd. De Rt. de Jager Meenenbroek werd voorzitter en gemeentesecretaris P. Boon secretaris-gevoeringsmeester. Enkele maanden later vond de aanstelling van het personeel plaats. Mev. de Jager Meenenbroek werd tot directrice en lezares kantdossen en naaien benoemd, mej. J. Pij tot lezares patroonmaken en mej. T. Groot en mej. A. Singer tot assistentes. De eerste onder auspiciën van de vereniging te houden cursus startte in oktober 1914.

Ma was het kantdossen niet iets van deze of de vorige eeuw, noch stond de eerste kantdosschool in Wijdener. Aanvangsjaars was het kantdossen vooral een volkekunst, waarbij de techniek van moeder op dochter werd overgeërft. Een steeds toenemende vraag leidde tot huisindustrie en productie in werkplaatsen. In ons land wordt kant voor het eerst in 1878 vernoemd; in dat jaar werden meisjes in een Amsterdamse weeshuis onderwezen in het maken van 'identiteitskaarten', een naadkant.

Vooral in de 18e eeuw werd er in ons land veelkant gebruikt. Volgens een Engels kroniekschrijver werd overal kant toegepast, zelfs de beddepannen werden er mee bekled en als orgaan van kind werd gebruikt, mocht men dat bekled door de deukopper met kant te omwikkelen. Toen de klopper in gebruik raakte en werd vervangen door een bel of schel, hing men met kant overtrokken plukjes aan de deur en de bezoekers tot stilte voor kraamvrouw en kind te manen. Deze plukjes werden 'kraankloppers' of 'stijlen' genoemd.

In het begin van de vorige eeuw leek de kantnijverheid in Nederland te zijn verdwenen. Slechts in Zevenaar-Aaltensteren was er spoor van enige activiteit. Te Sluis werd in 1854 een kantwerklooschool opgericht, die al spoedig onder bescherming kwam te staan van koningin Sophie en daarom de

Foto uit 1924. Staande-4e van links: Mev. L.P.J. de Jager Meenenbroek-van Beverwijk.

Gaarne wil ik de kerkbasisschool 'Ieder voor allen' geluk wensen met haar 70-jarig jubileum. De jubileumcommissie heeft aan het 70-jarig bestaan ruime aandacht willen schenken door de uitgave van dit jubileumblad. Een uitstekend initiatief, dat wijds en zijds bekendheid wil geven aan al hetgeen de kerkbasisschool 'Ieder voor allen' tot stand heeft gebracht.

In menig opzicht is de kerkbasisschool van belang geweest gedurende de 70 jaar van haar bestaan. Dankzij de school is het kerkbasissen niet alleen bewaard gebleven, maar ook tot ontwikkeling gekomen. Dit blad geeft een fysieke indruk van de veelheid en verscheidenheid van gaten, die de deelnemers hebben ontworpen in de loop van de afgelopen 70 jaar. Een onvervangbare bijdrage, die de school en het kerkbasissen heeft geleerd.

Waar het begon als leerschool tot het verwaanden van nuttige gebruiksvoorwerpen, is het gekomen tot een waardevolle vorm van vrijetijdsbesteding. Aankomende bedoeld voor meisjes uit Wijdenes. Thans wordt de school bezocht door leerlingen uit het hele land. Gelukkig bleef de school in Wijdenes gevestigd. In dit jubileumbiad is terecht plaats ingeruimd voor een brieven overzichts van de geschiedenis van de kerkbasisschool.

Het feit, dat de school thans 70 jaar bestaat, is verheugend. Maar het is een mijpaal, geen eindpunt. Het biedt de gelegenheid om uit te staan bij alles wat er bereikt is: een bloeiende school, een groot aantal enthousiaste leerlingen en een hoog niveau van kerkbasissen. De resultaten zult u kunnen zien op de jubileumtentoonstelling in Wijdenes.

Dit jubileumbiad wil ik u van harte aanbevelen. Het zal u de weg wijzen naar de overige jubileum-activiteiten.

In naam de kerkbasisschool 'Ieder voor allen' een gefelicteerd jubileum toe en veel succes voor de toekomst.

Mr. J.M. Schoorewaar,
burgemeester van Veerhuizen